

Bi se gnetli na tej metli več ur pouka?

Room on the Broom for More Lessons?

Romana Bradeško

UDK 37.02:027.8

Izvleček

V prispevku je predstavljeno medpredmetno povezovanje v 3. razredu osnovne šole. Uvodoma je razložen pojem medpredmetnega povezovanja. Nato je podan primer dobre prakse, kjer so sodelovale učiteljica razrednega pouka, knjižničarka in učiteljica TJA. Osrednja tema medpredmetnega povezovanja je bila pravljica Julie Donaldson *Bi se gnetli na tej metli*?

Ključne besede:

medpredmetno
povezovanje,
sodelovanje, pravljica

Keywords:

cross-curricular
integration,
collaboration, picture
book

Abstract

The article presents cross-curricular integration in the 3rd grade of elementary school. The introduction explains the concept of cross-curricular integration. This is followed by an example of good practice, in which a class teacher, librarian and English teacher collaborated. The main topic of the cross-curricular integration was the picture book by Julia Donaldson, *Room on the Broom*.

Pripravljenost za sodelovanje, dobra komunikacija, izmenjava idej in sprejemanje kritike pa so prvi pogoj za medpredmetno povezovanje pouka po vertikali.

Medpredmetno povezovanje opredeljujemo kot didaktični pristop oz. učno strategijo, ki se od preostalih razlikuje po tem, da učitelj pri tem izhaja iz povezovanja učnih vsebin oz. ciljev in poskuša določeno vsebino ali problem podati oziroma obravnavati čim bolj celostno.

UVOD

Učitelji na razredni stopnji osnovnih šol večino ur pouka v razredu izvajamo sami. Drugi učitelj največkrat poučuje tuji jezik angleščino, včasih pa tudi šport, glasbo, likovno umetnost itd. Ker večino ur pouka poučuje en učitelj, imamo odprte možnosti za povezovanje med predmeti. Največkrat se odločamo za povezovanje učnih predmetov na ravni vsebine in tematike, pogosta je tudi hkratna obravnava pojmov na različnih predmetnih področjih (npr. ritem pri GUM in MAT).

Na naši šoli je izjemno dobra klima in sodelovanje med učitelji in drugimi zaposlenimi. Pogosto se učitelji razredne stopnje povezujemo z učitelji predmetne stopnje (projekti, prireditve, izvedba ur računalništva, likovne umetnosti itd.), s knjižničarko (ure KIZ), specialnimi pedagogi itd. Pripravljenost za sodelovanje, dobra komunikacija, izmenjava idej in sprejemanje kritike pa so prvi pogoj za medpredmetno povezovanje pouka po vertikali.

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

Do leta 2011 se je uporabljal termin integrirani pouk, ko pa so v veljavo prišli posodobljeni učni načrti, se je začel uporabljati termin medpredmetno povezovanje. Kramar (1991, str. 127) razlaga, da medpredmetno povezovanje (integrirani pouk) »predpostavlja izhodišče delov (učni predmet, različni učitelji), ki jih v ustreznem procesu učenci spoznavajo ali si z njihovo pomočjo oblikujejo celoto (npr. izobrazbo), ki je sestavljena iz teh delov ali učinkov njihovega delovanja ter jo (celoto) je možno doseči z obvladovanjem in usvojitvijo delov ali učinkov njihovega delovanja«. Uporabi tudi termin celostni pouk in poudarja bistvo, »da celotno življenje in delo učencev v šoli poteka kot logična življenjska celota« (prav tam).

Medpredmetno povezovanje opredeljujemo kot didaktični pristop oz. učno strategijo, ki se od preostalih razlikuje po tem, da učitelj pri tem izhaja iz povezovanja učnih vsebin oz. ciljev in poskuša določeno vsebino ali problem podati oziroma obravnavati čim bolj celostno.

Pri tem pa lahko uporablja različne učne metode in oblike dela (Hodnik Čadež, 2008).

Sicherl - Kafol (2008) loči tri oblike medpredmetnega povezovanja:

- medpredmetno povezovanje na vsebinski ravni,
- medpredmetno povezovanje na konceptualni ravni,
- medpredmetno povezovanje na procesni ravni.

»Za uresničevanje medpredmetnih povezav morajo biti zagotovljeni ustrezni pogoji, med katerimi izpostavljam: fleksibilno organizacijo pouka, pripravljenost za sodelovalno delo, poznavanje ciljev in vsebin različnih predmetnih področij, skrbno timsko načrtovanje, ustrezno strokovno in didaktično usposobljenost učiteljev/ic, prilagojenost razvojni stopnji in predznanju otrok, možnost za projektno delo.« (Sicherl - Kafol, 2008, str. 9)

IZVEDBA POUKA

V 3. razredu smo izvedli medpredmetno povezane ure. Sodelovali smo razredničarka 3. razreda, knjižničarka in učiteljica tujega jezika.

Prvi dan smo se pri spoznavanju okolja pogovarjali in spoznavali bližajoče se praznike – dan spomina na mrtve in noč čarovnic. Slednji praznik je bil iztočnica za naslednje ure pouka.

Pri urah likovne umetnosti so se učenci urili v slikanju s tekočimi slikarskimi materiali

Slika 1: Likovni izdelki učencev

(tempera barvami), ustrezno razporeditvijo barvnih ploskev in smiselno uporabo svetlih in temnih barv. Likovni motiv je bila čarovnica.

Drugi dan smo pri urah slovenščine obravnavali pravljico Julie Donaldson – Bi se gnetli na tej metli. Pravljičarica je bila vodilo celotnega dne. V sodelovanju s knjižničarko sva pravljico dramatizirali. Brez napovedi, da nekdo pride v naš razred, sem pravljico začela brati. Presenečenje ob vstopu čarovnice in nadaljnje navdušenje in smeh ob poslušanju in gledanju igre je bilo veliko. Knjižničarka v vlogi čarovnice je kasneje vodila tudi pogovor o vsebini, glavnih osebah, dogajalnem prostoru ... Nato je učence povabila k poustvarjalni dejavnosti. Skupaj so si izmišljevali sestavine za v čarovniški kotel in začarali čarobni napoj. V zaključku ure so učenci na motivacijske liste, pripravljene posebej za to, tudi napisali recept za čarobni napoj. Vsak si je izmislil ime svojega napoja, sestavine in učinek le-tega.

Sledila je ura tujega jezika angleščine, ki jo je vodila učiteljica TJA. Obravnavali so pravljico Room on the Broom (Bi se gnetli na tej metli v angleškem jeziku). Spoznavali so osebe in predmete v angleškem jeziku, si v tem jeziku ogledali risanko in določali zaporedje dogodkov v zgodbi. Lutke na paličkah so bile v pomoč pri obravnavi.

Slika 2: Dramatizacija pravljice Bi se gnetli na tej metli?

Slika 3: Poustvarjalna dejavnost na motivacijskem listu

Slika 4: Lutke na paličkah za obravnavo pravljice v angleščini

Pri uri matematike smo utrjevali računanje in reševanje besedilnih nalog v obsegu do 100. Učenci so imeli po razredu polepljene besedilne naloge s tematiko iz pravljice. Te so bile označene z glavnimi junaki pravljice. Besedilno nalogo so prebrali na mestu, kjer je bila nalepljena, pri svoji mizi v zvezek zapisali račun in odgovor ter z njim odšli na hodnik, kjer so preverili rešitev le-te. Če je bila naloga pravilno rešena, jih je čakala ena izmed zabavnih nalog, povezanih z glavnimi osebami pravljice (npr. 5-krat poskoči kot žaba in vmes kvakaj). Nato so nadaljevali z reševanjem drugih besedilnih nalog.

Slika 5: Reševanje besedilnih nalog s tematiko iz pravljice

Zadnjo uro smo imeli šport. V uvodnem delu ure smo se igrali elementarne igre s tematiko iz pravljice in utrjevali naravne oblike gibanja z oponašanjem gibanja živali (nastopajočih v pravljici in drugih). V osrednjem delu ure smo trenirali skok v daljino z zaletom, tako da smo preskakovali zlobnega zmaja iz pravljice.

Slika 6: Skok v daljino z zaletom čez zlobnega zmaja

SKLEP

Dneva sta bila zanimiva in dinamična. Ure so bile tematsko povezane. Učenci so bili bolj motivirani za učenje in so imeli večji interes za delo, saj so naloge opravljali hitreje in bolj zavzeto. Večino časa so bili nasmejani in v pričakovanju, kaj jih še čaka. Po njihovem mnenju jim je dan hitreje minil in si takih ur želijo še kdaj. Medpredmetno povezane ure zagotovo poglobljajo razumevanje in uporabo znanja na več področjih.

Od učitelja in drugih zaposlenih pa tak pouk zahteva več priprave, sodelovanja in usklajevanja. To pa na šoli s sproščenim vzdušjem in pripravljenostjo vseh povabljenih na sodelovanje zagotovo ni težko. ●

Viri in literatura

- Donaldson, J. (2008). *Bi se gnetli na tej metli?* Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Donaldson, J. (2001). *Room on the broom*. London: Macmillan Children's Books.
- Hodnik - Čadež, T. (2008). Učitelj kot raziskovalec medpredmetnega povezovanja. V: J. Krek (ur.),

Učitelj v vlogi raziskovalca: akcijsko raziskovanje na področjih medpredmetnega povezovanja in vzgojne zasnove v javni šoli (str. 131–149). Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

- Kramar, M. (1991). *Didaktični koncept pouka v nižjih razredih osnovne šole*. Educa, 2, str. 125–131.
- Sicherl - Kafol, B. (2008). *Medpredmetno povezovanje v osnovni šoli*. Didakta, 18/19, str. 7–9.

ROMANA BRADEŠKO, učiteljica razrednega pouka, zaposlena na Osnovni šoli Orehek Kranj
Naslov: Osnovna šola Orehek Kranj, Zasavska cesta 53a, 4000 Kranj
E-naslov: romana.bradesko@osorehek.si